

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
P. ac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csak a
Károlyi Zsigmond lapkiadó nyugtával
számlájára fizethetők. Másként történt
fizetményeket nem ismerünk el.

Milliók a vízben.

Az ugynevezett albizottság kiáltó örömmel szavazták meg tegnap s a nyílt ülésen pedig hasonló készséggel szavazza meg a plenum azt a csekély háromszáztizenkétmilliónegyszázezer koronát, amelyet hadi tengerészeti örület címén kíván tőlünk a bécsi politika.

Érdekesek e hírek mellett azokból az ujságokból, amelyek e szomorutényt örömmel konstatálják, azt is olvasni, hogy Magyarország népsége ezer száma vándorol ki a tejjel-mézszel folyó Kanaánból, ahol nem lehet megélni már a nyomoruságtól, ahol a munkás kezek az éhség fenyegető rémét hesegetik maguktól és ahol milliókat kívánnak a koldusoktól idegen, ellenséges célokra.

Ugy összetalálkoznak néha a számok. A népszámlálás szomorú eredményei s azok a milliók és milliárdok, amelyeket a delegáció olyan készséggel hord a bécsi hóbert követelőző molochja elé.

És akkor, amikor olyan milliókról és milliárdokról van szó, amelyekről előre tudjuk és amelyekről előre kell látnunk, hogy szinte lehetetlen már azokat, azokat az állaláros drágaság alatt nyögő, a kivándorlással pusztító, koldus-szegény nép bőréből kihasítani, akkor

a milliárdok megszavazásánál még arra sem fektet súlyt a minden összegre kész munkapárti többség, hogy ezeken a milliókon megtakarítson valamit, ha lehet, az ország. Valaki a sok közül felhívta a figyelmet arra az albizottság ülésén, hogy talán a gyárak — tudva azt, hogy a Dreadnaughtok-at meg kell náluk rendezni, előre is nagy árakat szabtak s így jó volna ez árakat valahogyan leszállítani, a tengerészeti legfőbb ur és vele a kész munkapárt tiltakozott e szándék ellen.

Ime így usznak el a magyar nép keserves milliárdjai a tengerben, hogy emelkedjék néhány jó pénzü részvénytársaság osztaléka s hogy eleget tegyünk annak a bécsi örületnek, amely milliókat dobál bele a mi kis teknő vizünkbe. Abba a vízbe, amelynek nincs annyi csöpp vize, ahány csöpp verejték fűződik azokhoz a fillérekhez, koronákhoz és milliárdokhoz, amelyeket most ugynevezett hitelműveletek útján ennek a szegény országnak husából fognak kiszagatni.

És ezt nevezik nemzeti munkának, ezt nevezik nagy hatalmi politikának, ezt nevezik magyar nemzeti érdeknek.

Az a nemzeti munka, hogy a megélhetésünkre nem elég nyomorult fillérek, elrabolják a kezünkől, mert Bécs

akarja. Az a nagy hatalmi politikánk, hogy milliókat ölünk örületekbe, mert Bécs akarja, az a magyar nemzeti érdek, hogy ez a szegény nép koldus legyen és mint kivándorló hajómunkás pusztuljon el a tengeren, vagy a messze világrész szénbányáiban.

Fölháborító az a lakájkésztség, amely sietve mondja a helybehagyó igent a vakmerően merész követelésekre. Követelésekre, amelyek teljesítéseinek terhet nem az igennel szavazók tömege, hanem a dolgozó, verejtékező, kivándorló, pusztuló magyar nép fogja megfizetni.

Mikor fog már fölhangzani a népakarat hangos kiáltása, amelynek lehetétől is elsöprődik nemzetellenes kormány és szolgálatkész lakájhada.

Távol a képviselők.

A képviselőház ülése.

Ma folytatták a képviselőházban a határozati javaslatok fölött való szavazást. A munkapárti képviselők távollétükkel tüntettek s a ház majdnem üres volt.

Annak eldöntése fölött, hogy a javaslatot szakaszonként tárgyalják-e, Bakonyi Sándor képviselő szólt föl hosszasan s fejtegette ki az ellenzék álláspontját.

Kabos Ferenc alelnök negyed 11 óra-

Demmer fényképészetének

(Szent Anna-utca 5.) Halotta ön már hírét?
Hol 12 drb fényképes lapot
csak 3 koronáért kap! Melyek kivitelüknél
fogva igazán szenzációsak! Tessék megkísérelni!

A pékleány.

Írta: Miguel Ramos Carrion.

Elértük a falut, amelyben kis pihenőt akartunk tartani, míg egymást bevasárolunk.

A szép reggel sétára csábított. A levegő friss volt, az ég szép kék és mi össze-vissza jártuk az utcákat, míg eljutottunk a piacra.

A feltűnő csend, amely a különben élénk piacon uralkodott, nyomban feltűnt; minden bódé és elárúsító hely üres volt, ami portéka mégis látható volt, azzal senki sem törődött, a parasztek nagy csoportokban állva vitatkoztak.

Valami mély gyász tartotta fogva valamennyit. Feketébe voltak öltözve valamennyien és a parasztleányokon sem volt látható a sokféle színes kendő, vagy szalag, amit a spanyol leányok annyira szeretnek. Sőt fekete gyöngyöket hordtak a nyakuk körül, szép korall helyett.

A borzalmas háború, mely a tengeren túl dühöngött, mély gyászba döntötte ezeket az embereket, mert egyetlen egy sem volt közöttük, akinek rokona, vagy barátja ne küzdött volna a háborúban. Nemsokára megtudtuk a feltűnő csend okát is: a lapok hi-

reit olvasták, amit épen akkor hozott a posta és ilyenkor megfedekeztek a parasztek mindenről.

Nem sokkal érkezésünk előtt kapták meg a lapokat és a harctérről érkező legújabb híreket akarta olvasni mindenik; vigasztalni akarták azokat, akiket súlyos veszteség ért és örvendeztek azokkal, akiknek hozzátartozói sérületlenül kerültek ki a gyilkos tüzelésből, másokat ismét megerősítettek abban a reményességben, hogy fiaik, testvéreik egyszer mégis vissza fognak térni.

A parasztek egy ember körül tologtak, aki felolvasott az ujságból. Visszatörtölt lélegzettel figyelték az emberek a legfrissebb hírekre, a nagy áldozatokkal kivívott győzelmekre és a borzalmas verességekre.

Sóvárogtak az ujdonságok után, noha minden sornál, amit a férfi olvasott, rettegtek attól, hogy valami rettenetes hírt hoz, ami szétfosztja reményességüket.

Olvasás közben fenyegető és gyalázó közbeszólások hallatszottak az ellenségről, majd nagy lelkesedés támadt és az emberek össze-vissza kiabáltak, az imént hallottakról vitatkoztak, míg az ujságot olvasó egy intésére a csend újra helyre nem állott.

Hirtelen éles sikoly hallatszott a piac-

téren. A csoportok szétváltak és mindenki a hang irányában futott.

Mi is odafutottuk, de addig a jajveszkelő leányt már nagy tömeg állotta körül, úgy, hogy alig láthattuk. Az emberek egymásnak adták tovább a szomorú hírt.

— Szegény pékleány, most egyedül áll a világon — szólt egy paraszt.

— Szegény, szegény — sajnálkoztak a többiek.

— Rettenetes csapás, előbb a két fivére veszett el, most a vőlegénye is.

— Ezt nem éli túl.

— Mennjire szerették egymást — kiáltotta egy parasztleány és sirni kezdett.

— Szegény Francisco!

— Az ujságban olvastam, hogy mint egy hős halt meg.

— Az égiek nagyon szerették — szólt egy öreg asszony, aki letérdelve imádkozott.

— Az anyja még nem is tudja.

— Nem, ma korán reggel Madridba ment.

— Francisco volt egyetlen reménye. A többi gyermek még mind oly kicsi — szólt újra az öreg asszony és a szemét dörzsölte.

Nagy részvét fogott el a szegény leány iránt, akinek vőlegénye hősi halált halt a házáért és eldrotlakodva sikerült is a leány

kor az ülést megnyitja. A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Következik

a bankjavaslat

tárgyalása.

Mielőtt Polónyi Géza határozati javaslata felett — névszerinti szavazással — döntene a Ház, az ülést 5 percre felfüggeszi.

Szünet után a szavazás eredménye: igen 114, nemmel 15 szavazott.

Jaczkó Pál határozati javaslatát a Ház ugyancsak névszerinti szavazással elfogadja 131 szavazattal 23 ellenében.

Holló Lajos határozati javaslatánál 20-nál több ellenzéki képviselő névszerinti szavazást kér.

Elnök 5 percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után a javaslat mellett 35, ellene pedig 121 szavaztak.

Bakonyi Samu és Kun Béla határozati javaslatát a Ház egyszerű szavazással elveti.

Zlinszky István határozati javaslatánál névszerinti szavazást kérnek.

Elnök 10 percre felfüggeszti az ülést. Szünet után a szavazás folyik.

Szavazás után megkezdődött a részletes tárgyalás, illetőleg a házszabályvita fölött, hogy a bank alapszabályait szakaszonként tárgyalják-e, vagy se.

Az ellenzék szónokai azt követelték, hogy a kormány terjeszse elő a bank alapszabályait és azoknak mindegyik szakaszát fölött vitát folytathasson a Ház. Az elnökség és a kormány viszont azon az állásponton van, hogy csupán a módosítandó szakaszokat kell vita tárgyává tenni.

A háziezred visszahelyezése.

Beküldött cikk.

Kaptuk az alább közölt cikket, amelyet közlünk fölfogásának érdekessége miatt, bár annak sok részével nem értünk egyet.

A háziezred visszahelyezése érdekében működő ugynevezett „közóhaj” és magának a visszahelyezésnek is indokolatlansága és értéktelensége látható és még sem akarjuk látni.

Arról van itt szó ugyanis, hogy az a régen megígért visszahelyezés, ha legvakmerőbb álmainkat megszégyenítő ragyogó valót-

lanságra válnék is a magyar állami és nemzeti érdekeinek nem használ, de árthat. Ilyet könnyű volt megígérni az összbirodalom eszméjénél átitott osztrák tábornoknak és egyezik e szép ígérlet az uralmon levő politikai párt hagyományos élelfelfogásával is.

A katonákra rendszeren büntetés egy nagyobb helyőrségből egy kisebb, az illetékes hadkiegészítő kerülettől messze eső helyőrségbe helyezés. Bizony azokhoz a család, mi egymás messze van a legmodernebb közlekedési eszközök mellett is. Az élet sem oly kellemes, mint egy kulturintézményekkel felszerelt nagyvárosban s tán itthon a színház-director is sajnálattal nélkülözi az olcsó és fegyelmezett ezredzenekart stb.

Megható kis szempontok ezek. De hát a nemzeti misszió se nulla, ha úgy a katonakodás mellett vélellenül el lehet végezni.

A magyarság érdekében teljesített küldetés magyaroknak csupán csak jelen lenni ott, ahol a Máv. vasuti őrbódéja az egyetlen gyöngye védvái. Bródban mili kra menő értékű vasuti hidja van a Máv. nak. Olyan hatalmas magyar faipari vállalat van ott, amilyen kevés több az állam területén. Ezeket őrizni kell a szeb- és horvát-tengerben, ahogy őrizték az előbbit az annexió, utóbbit az 1907. évi sztrájkok idején.

A letelepült s letelepülő magyar iparos és kereskedő, gazda is megnyugvást érez azon, hogy magyarok vannak tömegesen közelében. A szolgálati viszonyok nem rosszabbak, mint itthon. Ők nem veszítenek semmit ott távol, de a magyarság nyer.

Es nyer azzal is, hogy a nemzetiségi területéről sorozott katonaság magyar városban van elhelyezve. Megtanulják becsülni a magyart, tanulhatnak és tanulnak is magyarul. Tisztek és legénység egyaránt; a java, életrevalója. A többi ugysem számít. Mert hiszen emberi szempontból is: annyi emberrel érünk fel, ahány nyelvet tudunk.

Nemzeti szempontból pedig az ilyen elhelyezés tökéletesbíti az állampénzen fentartott nemzetiségi helyen működő állami iskola munkáját. Megerősíti azt a kis magyarul tudást, amit egy szerény elemi iskola adhat.

közelébe jüni. A szerencsétlen teremtés a földön feküdt és a keserves sirástól egész teste rángatózott. Négy asszony vigasztalta a leányt, akinek szép arcát se a könny, se a fájdalom nem tudta elcsufítani. Kibontott szőke haja egész hátát betakarta.

— Megreped a szíve — jajgatott egy öreg paraszt kezeit tördelve.

— Hagyjátok egyedül és menjetek odébb, e szavakkal félre toltam az embereket

— Talán orvos az ur? — kérdezték egyszerre többen is.

Igennel feleltem, noha ez nem volt igaz, de tudtam, hogy a nálam levő szerekkal én segíthetek legtöbbit a leányon. Pár perc múlva már mutatkozott a hatás, a leány lecsendesedett és felnyitotta gyönyörű szép kék szemét.

— Szegény Francsom — jajgatott kétségbeesetten a leány.

— Ne sirj — vigasztalta a leányt egy öreg asszony haját simogatva — talán tévedés és a holnap lapban megcáfolták a halálhírt.

— Francisco, drágám — jajgatott a leány. — Hisz előre tudtam, hogy nem fogom többé viszontlátni. Minek éljek most tovább? Meg akarok halni! Hagyjanak meghalni!

Az eset nagyon megrendelt és mikor láttam, hogy a leány már csendesebben sir, gyorsan eltávoztam a piactérről. Távozóban

azonban még mindig hallottam a pékleány jajgatását:

— Meg akarok halni! Hagyjanak meghalni!

Négy év telt el, mire újból abba a faluba jutottam, ahol annak a fájdalmas jelenetnek voltam szemtanúja, amelyet nem tudtam elfelejteni. Különös érzés fogott el, mikor a kocsiból kiszállva, a piac felé tartottam. Micsoda ellentét volt ez a mai és az akkori kép.

Élénk forgalom volt a piacon, tréfa és nevetés hallatszott mindenfelől. Az asszonyok és leányok tarka, színes ruhákban jártak a piacon, vagy ültek az elárúsító bódék előtt. Ide-oda járkálva ráakadtam a pékleányra, akit messziről megismertem és aki még mindig oly szép volt, mint négy év előtt.

— Talán egy kenyér tetszik — kérdezte a leány kissé kétkedő hangon, mikor megállottam az asztal előtt, melyen kisebb-nagyobb kenyerek feküdtek szép sorjában.

— Nem gyermekem — feleltem én. — Csak megakartam még egyszer látogatni. Ismer még?

— Nem, uram.

— Én vagyok az az orvos, aki segítségére volt azon szomorú napon, mikor Francisco haláláról értesült.

— Ugy — felelt a leány olyan közönyös hangon, hogy a hideg fuott végig rajtam.

Több jogunk lesz a választói jognál a magyarárt tudást követelni.

Egyetlen egy zászlóalj visszahelyezése jöhet csak kérdésbe; a másodiknak csak kicseréléséről lehet szó — hacsak újabb kasszárnyát nem építünk, kórház, iskolák, egyetem stb. helyett. Ez is szempont.

Ne bántsuk tehát magunkat, örüljünk, hogy senkise bánít. Törődjünk azzal, hogy a nemzetiségi csapatok magyar városokba s a magyar csapatok nemzetiségeknek exponált városokba jussanak az ottani magyarság súlyának gyarapítására.

Fiuméba kell helyezni a szinmagyar 39-eseket az ottani horvátezred helyébe. Ez a fővárosi sajtó régi indokolt akciója, melyet az egész magyarság helyeslő véleménye kísért. Ugy tudom, mi debreceniek is a magyarsághoz merjük még számítani magunkat és tudunk nemzeti munkáról, melynek már pártja is van.

Ezért aztán rohanni ugysem tudunk a munkában, t. i. az idő pártoskodásra kell. Kiséreljük meg tehát a tipegő lépésekkel való haladást. Parányi dolgokban, lábbadozó beteg módjára.

Messze őrt álló fiaink és a fiamei magyarság öröme, hálája fokozza majd önérzetünket amiatt, hogy a mi fiaink őrzik a magyar tengerpartot, a „magyar szentkorona gyöngyét.”

Egyházi ügyek.

A presbiterium ülése.

A debreceni református egyház e hónap 24-ik napján — pénteken — délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. Az ülés tárgysorozata a következő:

Jelentés arról, hogy a f. évi január hó 30-ik napján tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve február hó 1. napján hitelesített.

Dr. Matolcsi László, Rácz Erzsébet, Mayer Margit, Tóth Lajos, Hajdu Béla, Végvári István, Szele Miklós felsőbb leányiskolai és tanítónőképző intézeti tanárok eskütetele.

Bocsásson meg, hogy nem ismertem meg mindjárt, de akkor csak egy pillanatra láttam.

— És gondol még Franciscora?

A leány hangosan felnevetett:

— Micsoda kérdés! Hisz már férjnél vagyok és miért gondolnék Franciscora, aki bizonyára az égbe lesz.

— Férjhez ment?

— Igen, uram. Miért csodálkozik ezen? Ebben a pillanatban az asztal alatt álló kosárból halk sirás hallatszott: A szép asszony egy kendőbe csavart pufók gyereket emelt fel és össze-vissza csókolta.

— Gyermek is van már? — kérdeztem csodálkozva.

— Nem is egy, hanem kettő. A másik a nagyanyjánál van ma. Hiszen három éve férjnél vagyok már.

— Három éve! — Eszembe jutott, hogy milyen rövid idő alatt felejtette el a súlyos veszteséget.

— Isten vele, sok szerencsét továbbra is.

— Köszönöm, uram!

— Most persze nem mondja már, mint négy év előtt.

— Mit keresek még a világon? Meg akarok halni!

— Miért mondanám? — kérdezte az asszony ingerülten. — Drága gyermekem — folytatta tovább, miközben megcsókolta a gyereket szőke, göndör haját:

— Élni akarok, élni!

Esperesi körlevél az egyház autonómiájának megvédése és az elemi iskolák megtartása tárgyában.

Nagy Károly tanító válasza a meghívóra.

Kerékygártó Béla tanító válasza a meghívóra.

Nagy Károly tanító kérvénye a költököségi költségeinek megtérítése iránt.

A lelkesítő kar jelentése a közalapi állandó bizottság elnöke és a seniornak a homokkerti felügyelő lelkész mellé segédlelkészül iratkozása tárgyában.

A városi tanács határozata a felsőbb leányiskolai igazgató tanácsba és az iskolaszékbe képviselők küldése tárgyában.

Az egyházmegyei és egyházkerületi elnökség megerősítette a presbiteriumnak és egyházközségi közgyűlésnek a felsőbb leányiskola fejlesztése céljából 200,000 korona költsön felvételére vonatkozó határozatát.

A bizottság előterjesztése a bérházra beérkezett pályaművekre vonatkozólag a bíráló bizottság döntéséről.

A főiskolai gazdasági tanács ez évi 58. sz. átirata a remanens tanulók és legátusok konviktsi díjának pótlása iránt.

Esperesi körlevél a lelkesítő árvák otthonának gyámoltatása tárgyában. Kiss Ferenc végrehajtó-bizottsági elnök kérvénye ugyanabban az ügyben.

A gazdasági bizottság végzése az 1911. évi költségelirányzat beterjesztésével.

A felsőbb leányiskolai és tanítónőképző-intézeti igazgatótanács végzése Nagy Gyula tanítónőképző-intézeti igazgató állandósíttatása tárgyában.

Az ispotályi vegyes bizottság végzése az 1910. évi gyógyszer-számla beterjesztése tárgyában.

A kir. törvényszék iratok sürgős attétele vagy a fennforgó akadályok közlése iránt.

Az egyházi ügyvéd jelentése Debreczeni György egyik 500 K-ás kötelezvényéről.

Az egyház pénztárának jelentése 4 darab egyesített államadóssági kötvény szelvényeinek beváltásáról.

A gazdasági bizottság végzése a tanítónők lakbérének kiegészítése tárgyában.

Az iskolaszéki elnök jelentése Simon István tanító hatodik fizetési fokozata és pótléka tárgyában.

A kisbirtokcsok országos földhitelintézetének meghívója a március 5-én tartandó közgyűlésére.

Az iskolaszék Varga Béláné tanítónő helyettesítéséről, a tanítótestület iskolaszéki képviselőiről. Karsai János és Barcza Barna ipariszkolai vallástanárok alkalmazása ügyében. Varsányi Imréné tanítónő helyettesítéséről, az iskolaszék megalakulásáról, a jegyző választásáról. Kiss Lajos és Dávid Mihály tanítók ügyében.

A városi tanács határozata az Árpád-téren építendő templomra szolgáló egy millió tégla tárgyában.

Esperesi levél Haló Sándor és Társai felebbezési ügyében.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Hasfölmetsző Ó-budán

Egy örült legény merénylete.

Fővárosi tudósítónk jelenti: Az éjszaka sürgősen hívták a mentőket Obudára, a Szöllőkert-utca 33. sz. házba, ahol az egyik lakásban Bodnár Juli 38 éves vasalónőt eszméletlen állapotban, életveszélyes sérüléssel találták. A hasa baloldalán hosszú pengéjű késsel, nagy törrel ejtett mély seb volt s a kés vagy tőr a beleket is nagyon összeroncsoolta, úgy, hogy a szerencsétlen teremtsé aligha épül föl súlyos sérüléseiből.

A leány hozzátartozói csak annyi felvilágosítást tudtak adni az előhívott rendőrnek, hogy amikor Bodnár Juli tegnap este munkájából hazatért, alig tudott betámolyogni az ajtón és csak ennyit mondott:

— Jaj, megszurt a gazember! Végem van!

Ezután eszméletlenül összeesett. — Ágyba fektették, levetkőztették s akkor látták, hogy alul csupa vér s a hasán szurt seb van. Orvost hívtak hozzá, aki elrendelte, hogy értesítsék a mentőket és hívjanak azonnal rendőrt.

A mentők a leányt bevitték az irgalmassok kórházába. Itt később eszméletre tért a leány s a következőket mondta a rendőrtisztviselőnek:

— Hazafelé tartottam, amikor a Szöllőkert és Turf-utcák sarkán egy munkáskülső ember jött mellém. Azt a benyomást tette rám, hogy örült és futni akartam tőle. Abban a pillanatban a hasamhoz nyult:

— De szép hasad van!

Én ellöktem magamtól az embert s futni akartam, de abban a pillanatban már éles fájdalmat éreztem a hasamban. Alig tudtam haza vánszorogni. Azt még láttam, hogy az ember gyorsan elfutott. A merénylet azelőtt sohasem láttam s azt se tudom, hogy néz ki. mert sötét volt.

A merénylet keresi a rendőrség.

Az akasztott ember.

Négy napig függött a kötélén.

Nagyrádról jelenti: A hegyek odvában meghúzódott oláh falvakban még ma is a legvadabb babona uralkodik a lelkekben. A szellemileg ápolatlan, szomorú butaságban élő tömegek gondolkozására rendkívül jellemző eset történt a napokban a biharmegyei Feketepatak községben. Négy napig függött egy akasztott ember a kötélén anélkül, hogy bárki akadt volna a faluban, aki a hullát a kötélről levágta volna.

Rose Péter nevű pásztorembernek juttatta a sors osztályrészül azt, hogy halála után az egész falu babomás félelemmel kerüldje az ő hült tetemét. Rose Péter negyven évig húzta a földi lét igáját, miután azonban különféle nyavalyák kirozta és orvos nem igen volt a közelben, még ha volt is, pénzbe került, de ha ingyen gyógyítaná is, akkor se megy feléje a feketepataki paraszt, ha már egyszer a pap imája nem használta neki — szóval Rose Péter jobbnak látta, ha el-

költözik az árnyékvilágból. Fogta magát csüörtökön és a padláson felakasztotta magát.

Szegény Rose Pétert meg lehetett volna menteni az életnek, ha valaki menten levágja a kötélről.

A feketepatakiak azonban emberhez nem közelednek. Mikor megtudták Rose Péter kimulását, messziről is kerülték a halottas viyillót. Ő pedig ott függött kimeredt szemmel, eltorzult arccal a gerendán s bizonyára nem igen tudott arról, hogy tulajdonképpen még egy utolsó végültség is kijárna neki.

Az akasztott ember árvaságának híre vasárnap eljutott Nagybárdra is. Dr. Timár Miksa körorvos azonnal kocsiára ült s kiment Feketepatakra, hogy a hullát megtekintse. Felszólította az embereket, hogy Rose Pétert vágják le.

Nem akadt erre a feladatra egyetlen vállalkozó sem. Sem bíró, sem esküdt, sem kisbíró nem mertek hozzányulni szegény Rose Péterhez.

Az orvos kénytelen volt létrán felmenni a halotthoz, hogy megvizsgálja: nincs-e rajta nyoma a külerőszaknak? Végre gondolt egyet és négy koronát ígért annak, aki az akasztott embert levágja. A horribilis summa diadalmasan megbirkózott a babonával és Rose Pétert, miután négy napig ég és föld között lebegett, lehozta a padlásról és eltemették.

Amerikai apróságok.

Amerikáról, hol a versengés és az idő és gyorsaság kihasználása már olyan nagyarányú mérvet ölt, hogy szinte hátrányos és a további fejlődésre veszélyes, rendkívül érdekes, tanulságos és emellett mulatságos vezető cikkelyt közölt a minap a párizsi „Matin“ newyorki szerkesztőjének, Stephas Laureanne-nak a tollából. Ezek az apró apercu k hű tükrét mutatják a newyorki viszonyoknak és találon jellemzik, hogy a modern technika és villamosság bármilyen fejlet is a dollárok hazájában, de az idő rohanó futásával túltengésbe menő versengés és telhetetlenség mennyire ártalmára válik a közérdeknek.

A feletti érdekes pillanatsfelvételeket az alábbiakban közöljük.

New-York az egyedüli város, ahol az emberek közül igen kevesen halnak, mert a leghygiénikusabb az egész világon. A jó levegő ép oly gyorsan terjeszkedett benne, sőt még inkább növekedett, mint a negyvenemeletes házak. Az igaz, hogy egy kissé drágán is fizeti a város a hygiéniát, mert a kiadások is arányosan emelkedtek az emeletekkel és amíg az 1900-ban csak 30 millió volt, addig 1908-ban 84.718.435 frank lett. Rövid nyolc év alatt hasonló gyors növekedést se tud a világ egyetlen városa se kimutatni.

Vannak városok, melyek híresek muzeumiokról, mások tereikről, vagy történelmi nevezetességeikről. New York azonban híres a baleseiről. Az amerikai World büszkén közölte a minap, hogy a new-yorki tűzűrség 24 perc alatt elolt bármilyen tüzet. A Herald pedig erre azt válaszolta, hogy nem létezik az egész világon még egy olyan város, ahol annyi tűzoltó tűzhalált szenvedne kötelessége teljesítésében, mint New Yorkban.

New-Yorknak azonban nemcsak a leg-

jobb levegője, a legtöbb balesete van a világ városai között, hanem a legtöbb adóssága is a föld kerekén. 1908. évi február hó 15-én ez a városi adósság 3,675 000,000 volt és még emelkedik. (Ha ezt a rengeteg összeget nézzük, joggal mondhatjuk, hogy Budapest gazdag, takarékoságban óvatos és hogy felesleges új adót kivetni, mert bátran lehet még adósságot csinálni.)

A new-yorki közönséget és különösen az ifjúságot most az ugynevezett „soul kiss“ izgatja. A soul kiss egy a lélek mélyéből fakadó csók és azé a diadal, aki tovább bírja. Egy amerikai híres művész nő honosította meg a múlt évben, névszerint Nethersole O ga, ki állandóan zsufolt színház előtt játszik. A kisasszony 1 perc és 3 másodpercig bírja az egy csókot. Természetesen már is vannak versenyzőtársai és miss Mary Garden az utóbbi szezonban 1 perc és 28 másodperces csókot produkált. A rekordot azonban ez idő szerint egy harmadik szépség, miss Maude Adams tartja, akinél a soul kiss 1 perc és 47 másodpercig tart. Hivatalosan is neki ítélte oda a zsüri a dicsőséget és állítólag Maude kisasszony ezideig a leghosszabb csókot bírja, amit ajk a mai napig adott vagy kapott. A soul kiss hamarosan át fog jönni Európába is és hogy a szerelmesek körében örömmel fogják fogadni és szeretettel gyakorolni ezt az új játékot, az több mint bizonyos.

A titokzatos fej.

Érdekes találmány.

Érdekes dolgot jelentenek a fővárosból: A berlini színházdiszlet kiállításán nagy feltűnést keltett egy valóságos csoda, a beszélő fej. Kérdéseket intéztek hozzá, bármely európai nyelven és a fej válaszolt.

Ezt a fejet egy berlini mérnök, Wiedmann Ottó készítette viaszból, élénken forgó szemeket akasztott beléje, a száját pedig úgy csinálta meg, hogy az emberéhez hasonló szabályszerűséggel mozoghasson. A viaszfejet rátette egy tüvegasztalra és az a csodák csodájára — beszélt.

De nemcsak beszélt, hanem gondolkodott is, megoldotta a legnehezebb matematikai rébusokat.

A beszélő fej titka az elektromosságon alapul. Egy egészen új, még alig ismert találmányon, amelyet észrevétlenül elhelyeznek a viaszfejben. Ez a találmány egy rendkívül finom mikrofon, amely a másik szobában elhangzó szavakra is reagál. Első pillanatra hihetetlennek tetszik a dolog, ha azonban megnézzük a szerkezetet, mindent megértünk.

Ennek a nagyszerű csodafejnek persze csodájára jártak a berliniek és Wiedmann rövidesen meggazdagodott. Képviselést csinált Ausztriában, Magyarországon és a Balkán államokban. Ezekben a helyeken most kezdik a csodafej bemutatását.

Két fővárosi mutatványos megszerzett egy ilyen fejet, de mivel nem a szabadalom tulajdonosától vették, ez most le akarja foglaltatni. Ez a kalomból egy fővárosi esti lap munkatársa künn járt a Ligetben, megtekintette a fejet s a következőket írja:

Occultus a neve a budapesti beszélő fejnek és a ligeti Lovarda egy kicsiny, hotelszerű, egy ágyas szobájában lakik. Occultusnak hosszú ősz szakála van és hosszú, szintén ősz, művészi haj borítja viaszfejét.

A titokzatos fej némán pihent álványán és olyan mint az álványra csavart fotográfáló gép. Vörös posztó borítja a titokzatos fej nyakát, különben az álvány egészen szabad.

Az álvány lábai alatt üveg van, aho-

gyan az elektromosságot fejlesztő gépek alatt szokott lenni.

A budapesti beszélő fej nem egészen egészséges. Egy kis torokbaja támadt az uton és most gépezetének egy darabja a mechanikusnál van. Kissé halkan ugyan, de azért érthetően beszél:

— Van szerencsém magamat bemutatni. Occultus vagyok, két hete tartózkodom Budapesten. Az uton torokbajom támadt, azért beszélek olyan halkán. Szeretném már magamat bemutatni a budapesti közönségnek... Már minden el van készítve, de a törvényszék nem enged beszélni.

Még egyebet is mondott Occultus ur, meglehetősen fáradhatatlanul beszélt. Többet beszélt, mint amennyit olyan öreg fejnek beszélni ilik. Talán még most is beszélne, ha el nem bucsuzom tőle:

— Kezét csókolom, Occultus bácsi — mondtam.

Occultus barátságosan visszaköszönt.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szerdán Sárga lilium vidéki történet. Csütörtökön Édes teher énekes bohózat Szilassi felléptével. Pénteken Luxenburg grófia operett Szilassi felléptével. Szombaton Szókimondó asszonyság színmű új betanulása. Vasárnap délután Kormánybiztos bohózat. Este Szókimondó asszonyság színmű.

* **Édes teher.** Csütörtökön kerül színpadra Heltai Jenő kacagató énekes bohózata az Édes teher. Különös érdekességet kölcsönöz ez előadásnak Szilassi Etel fellépte, aki hosszabb betegsége után ez estén lép fel először. Szilassi ez alkalommal egy új betét-táncokplét ad elő. A főszerepeket Szilassin kívül Huzella S., Rónai H., Horváth K., Borbély, Deésy, Kardos, Kemény, Nádor játszik. — **Szókimondó asszonyság.** Több év pihentetés után új betanulással újból műsorra van tűzve Sardou világhírű színműve a Szókimondó asszonyság (Madame Sans Gené) A nagyszabású repriz szombatra van kitűzve a főbb szerepekben T. Csige Böske (cimszerep), Kemény (Napoleon), Thury (Lefebre), Borbély (Fusé). Az igazgatóság a legnagyobb gonddal állítja be Sardou remekét, mely a szintársulat összes személyzetét foglalkoztatja.

Jókai Mór hagyatéka.

Fölajánlotta az özvegy a múzeumnak.

Amikor Jókai Mór, Magyarország legnagyobb írója elhunyt, szó volt arról, hogy az özvegy a parlamenthez kérvényt fog beadni, hogy neki, mint a felejthetetlen poéta özvegyének, a parlament valami kegydíjat adományozzon. A terv akkor meghiúsult.

Most aztán újból, más formában került elő a terv. Özvegy Jókai Mór szül. Nagy Bella, Zichy János gróf kultuszminiszternek felajánlotta Jókai Mór hátrahagyott könyvtárát, levelezéseit és képet. Maga az átvétel nem adásvétel formájában történne, hanem az özvegy a Nemzeti Múzeumnak ajándékozna a hagyatékot, viszont az állam bizonyos évjáradékot juttatna az özvegynek.

Zichy János gróf már meg is bizta Szalay Imrét, a Nemzeti Múzeum igazgatóját, hogy a levelezésekből, könyvekből és képekből álló hagyatékot átnézze. Egy estlapp kérdéssel fordult Szalay igazgatóhoz, aki a következőket mondta:

— En megbízást kaptam a minisztertől, hogy a hagyaték minémisége felől meggyőződést szerezsek. A képeket magam vizsgál-

tam meg, a könyveket és levelezéseket a múzeum más tisztviselője. Jelentést fogok tenni a miniszter urnak, amelynek tartalmát nem árulhatom el. Én vételösszeagról nem tudok semmit. Ismétlem, semmi pénzösszeagról nem tudok.

Jókai Mór négy nyilatkozott:

Nem nyilatkozom ebben az ügyben. Sem azt nem mondhatom, hogy igaz a Nemzeti Múzeumnal való tárgyalásom hire, sem azt nem mondhatom, hogy nem igaz. Az én véleményem szerint ez nemzeti ügy, amelynek egyelőre nem használ a nyilvánosság.

UJDONSÁGOK

— **Szabadiskola.** E hó 22-én, szerdán Drumár János mav. ellenőr, zenetanár tart előadást a Szabadiskolában „A görög mythologia és a mai kalendárium“ címen. Az érdekes előadás vázlata a következő: Szabad-e objektíve tárgyalni a mythosokat? A hellén mythosz fundamentuma. Tizenkettes istenrendszer. Ósisienek, titánok, gyászok, héroszok, géniuszok és daimonok. Régi legendák és új dogmák. A ló és juhtenyésztés, a bortelemelés és a gabona védistenei. Olympiádok. Panathénák, Mysteriumok. Osiris-mysterium. Eleuzinák. Erechtheusz mysterium. A földműves kalendárium, mint a régiek imádságos könyve. Latin kalendárium. A vallási év 2000 esztendő előtt és ma. Itt hívjuk fel a közönség figyelmét a kiváló előadásra, mely este 6 órakor az Ipartestület dísztermében kezdődik s teljesen ingyenes. Az előadás 8 óráig tart.

— **Ülés az egyháznál.** A debreceni református egyház gazdasági bizottsága e hó 22-én délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, amelynek tárgyai folyó ügyek.

— **A munkásgimnázium előadása.** A debreceni munkásgimnázium e hó 22-én, szerdán este 8 órakor az ipartestület dísztermében előadást tart. Tárgy: A magyar aranybányászat 57 vetített képpel. Belépti díj nincs.

— **Főolvasás.** A Csokonai-körnek e hó 25-én, szombaton délután 5 órakor a Royal szálló nagytermében tartandó felolvasó ülést rendez. Tag és hozzátartozója belépti díjat nem fizet. Nem tagnak a belépti díj 1 korona, deák-jegy 20 fillér. Jegyet váltatni Kubek Sándor gyógyszerésztárában és este a pénztárnál. A főolvasás műsora a következő: 1. Zrinyi Ilona emlékezete. Irta és fölolvassa: Nagy Gáborné Csáky Erzsébet, a Csokonai-kör tagja. 2. Költemények. Irta és előadja: Jánosi Zoltán, a Csokonai-kör választmányi tagja. 3. Teréz. Elbeszélés; irta és fölolvassa: Dánielné Lengyel Laura, a Csokonai-kör vendége.

— **Az aradi vértanúk csontjai.** Aradról jelentik: Arad határában Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő vezetésével egy bizottság ásátásokat végzett, hogy az aradi vértanúk csontjait exhumálja. Varjassy ma terjesztette be a városi tanácshoz az ásatásról szóló beszámolóját. Eszerint az ásatások eredménye elenek maradtak, mert a szemtanúk ellentmondóan jelezték a kivégzés helyét. Az ásatási munkálatok költségei 6000 koronára rúgnak. Varjassy kéri a felmentvény megadását és végül azt a véleményét fejezi ki, hogy minden további ásatás kilátástalan.

— **Újabb adományok a mentőknek.** A Népsegélyző bank és a Debreceni Hitelbank igazgatósága 50—50 koronát, ugyancsak Magyar Imre és fia zenekara, Hauer Bertalan elhalálózása alkalmával koszuu megváltás címén 10 koronát juttatott kezeimhez, melyért hálás köszönetet mond a mentő-egyesület nevében, Grosz Nagy Ferenc, mentő-egyesületi pénztárnok.

— **Színész-képviselők.** A szintársulat a színészegyesület közgyűlésére tegnap képviselőket választott. A heves választási kampányból Borbély Sándor és Horváth Kálmán kerültek ki győztesen s így ők fogják a társulatot a közgyűlésen képviselni.

— **Táncvigalom.** A debreceni Bérkocsi Ipartársulat csütörtökön, e hó 23-án rendezte első táncmulatságát a Bika szálló disztermében. A mulatság védnöke városunk agilis rendőrfőkapitánya: Rostás István, mellette ötven tagu rendezőbizottság áll, élén Révi Nándor dr. diszelnökkel. Beléptidij: személyjegy 2 kor., családjegy (3 személyre) 5 kor. A talpalávalót Rácz Károly és Fia teljes zenekara szolgáltatja. A táncvigalom az idény egyik legsikerültebbje lesz.

— **Megijedt tolvaj.** Nádudvarról jelentik: Szaniszló János, már büntetett előéletű ember. Tegnap egész nap ott álkodott Zsaliga Jánosné háza előtt s leste, hogy az asszony mikor távozik hazulról. Mikor megtörtént, kinyitotta a szobát egyenesen nekifeküdt a ládafiók felnyitására. Ebben tartogatta Zsaligáné a pénzt. A betörő azt hitte, hogy könnyelműen dolgozhatik, de csalódott, mert a szobában fektült az ágyban egy fiatal gyermek, aki, midőn látta, hogy Szaniszló mily szándékkal jött be, köhögni kezdett. Szaniszló hebegett valamit, de a beteg nem értette s aztán úgy, ahogy jött, eltávozott. Az ajtót elfelejtette bezárni. Mikor az asszony hazajött, meglepetve látta, hogy tárva nyitva van minden. Kérdést intézett fiához, aki azonban kijelentette, hogy nem szállt le az ágyról, hanem egy fiatal ember jött be a szobába. Leírás alapján a csendőrök hamar elfogták a tettest Szaniszló bevallotta, hogy a szobában járt, de azt tagadta, hogy bűnös szándékkal járt. Az eljárást megindították ellene.

— **Bőrönd tolvaj.** A Homokkerben lakik Kocsis János háztulajdonos, aki a minap panaszt tett egy ismeretlen tolvaj ellen, hogy kézi bőröndjét, melyben értékes holmik vannak, ellopták. A csendőrség, melynek hatásköre alá tartozik a Homokkert, a tolvajt Szigeti Sándor személyében elfogta. Szigeti beismerte bűnét.

— **Egyszeri próba után** nem fog mást, mint Dr. Borovszky-téle Borolint használni, mely kitűnő háziszser. Mindenütt kapható.

— **Előnyös kelegye** és új bevásárlási rendszer című könyvecskéket, saját érdekében kérje Kardos László tüzetében, Kossut-u. 9 sz.

— **Táncrendek,** bórdiszmuvek, kereskedelmi és panzintezeti könyvek. Könyvkötés. Papírból előállítható mindennemű készítmények legjobban kivitelben készülnek Dávidházy Kálmán könyvkötészetében, Fűvészkert utca 9. szám.

— **A kereskedők és iparosok hitelszövetkezete** Debrecen, Csapó-utca 1. sz. Könnyen visszafizethető törlesztéses kölcsönöket nyújt. 1 betét 50 filér. Minden betétre 120 K kölcsön kapható. Ház és föld vételeknél, valamint építkezésnél kölcsönök sürgősen intézettek el.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációk olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképesztli műterem.

A bíró előtt.

(Jelenet a rendőrségen. Színhely a kihágási bíró tárgyaló szobája. Szereplők: A bíró, továbbá Hajdu István és Makra János tanyai gazdák.)

A bíró: Bejöttek kendtek az idézésre. No jól van. Hát tudja-e Hajdu bátyám, hogy panasz van maga ellen?

Hajdu (alacsony, ravaszképű parasztember): Tudom, hogyne tudnám, tekintetős főkapitány uram.

A bíró: Ha tudja, hát mondja el, mi-
ben áll a védekezése?

Hajdu: (neki fohászodik): Hát úgy vót az tekintetős...

Makra (közbevág): Nem úgy vót az kiröm, hanem úgy...

A bíró: Ugyan ne kotyogjon kend, hiszen még azt sem tudja, hogy mit akar mondani Hajdu!

Hajdu: Hát kiröm, őgymás mellett vóna a kis házunk, meg a földünk, osztég az ű lovai mindég az én földemön...

Makra: E' szöze igaz az egészbul, tekintetős főkapitány uram.

A bíró (tréfás rájlesztéssel): Ha még egyszer közbe mer szólni, lecsukatom!

Makra (megszeppeven elhallgat.)

A bíró: Szóval az ő lovai mindig a maga földjén legelésztek. Maga ezért egyszer úgy rávágott a lóra egy fadarabbal, hogy a ló belesántult. Makra ezért magát bepanaszolta. Hát ide hallgassanak. (A két parasztember mérgesen néz egymásra.) Hajdu megütötte a Makra lovát. Makrának ezért kára volt, mert a lovat gyógyíttatnia kellett. Hát Hajdu, maga térítse meg a Makra kárát, ezután rendezben van minden. Megértették? Egyezzenek ki.

Mindaketten: Igenis, tekintetes főkapitány ur!

A bíró (Makrához): Hát mennyit követ?

Makra: Az istennek se adom alább, mint öt pengő forint.

A bíró (Hajduhoz): Hát maga mennyit akar adni?

Hajdu: Három pengő forint meg ötven krajcárnál tülem nem lát többet.

A bíró: (Lája, hogy a két atyafi erősen neki van készülődve a harcnak. Itt már csak a tekintély segít. Odaáll a szoba közepére, azután a két parasztot maga mellé állítja. Az egyiket balról, a másikat jobbról. A két ember a válláig sem ér. Ő maga egy fejjel magasabb náluk. A ruhája minduntalan hozzáér a két paraszthoz, akik ilyenkor megilletődve huzódnak arrébb. Rákiált Makrára): Na mennyit kér?

Makra (Erősen meg van ijedve): Amondó vónék tekintetős...

A bíró: Ne karatyoljon itt! Mennyit kér?

Makra: Hát ha nigy pengő forint, meg ötven krajcár...

A bíró (Hirtelen Hajduhoz): No, nem hallja! Hát megad neki négy forintot?

Hajdu: Hát iszen...

A bíró (Makrához): No, hallja, már négy forintot kínál. Elfogadja?

Makra (Gondolkozni sem tud, úgy meg van ijedve.): Hát nem bánom.

A bíró (Kilép közülök): Fogjanak na kezét. Aztán baj ne legyen. Hajdu majd hozza ide be a pénzt, aztán én majd odaadom Makrának. Mert kendtek még elsinkófálnák egymástól. No, elmehe nek.

(A két atyafi veszi a kalapját, aztán indulnak kifelé. Mig az ajtóig érnek, háromszor is akarnak valamit mondani, de nem mernek).

Makra (Kinyitja az ajtót és visszaszól): Osztég az Isten megáldja!

Hajdu (Egy pillanatra visszanez a bíró felé. Nagyon dühösen, amiért egy koronával többet kell neki fizetnie): Jónapot adjon az Isten magának is.

(Kimennek, de amig kilépnek a város háza hatalmas tölgyfakapuján, még visszahallatszik az elégtelen dörmögésük).

— h a r i .

TÁVIRATOK.

A Ház farsangi szünete.

Budapest, február 21. A képviselőház folyosóján ma azt beszéltek, hogy a képviselőház farsangi szünete hétfőn, kedden és szerdán, e hó 27., 28. és 29-én lesz. Így tervezi az elnökség, de a munkapárt egy része arra akarja megkérni a miniszterelnököt, hogy most ne szakítsák félbe a bankjavaslat vitáját és annak befejezéseig ne legyen farsangi szünet.

A losonci választás.

Losonc, február 21. Ma van a képviselőválasztás. Hazai miniszter ellenjelöltje függetlenségi programmal Filó János csizmadia. Délelőtt tizenegy órakor ez volt a szavazatok aránya. Hazai honvédelmi miniszter 661, Filó János 24.

Az orosz-kinai konfliktus.

Páris, február 21. A pétervári diplomáciai körökből érkezett hírek hatása alatt itt nagy nyugtalanság észlelhető. A tőzsdén arról beszélnek, hogy Oroszország rövid időn belül általános mozgósítást rendel el. A kínai kormánynak az orosz jegyzékre küldött válaszával ellentétes hírek vannak forgalomban. Egy pétervári jelentés szerint a válasz nem elégitette ki az orosz kormányt, míg egy washingtoni jelentés arról számol be, hogy az ottani kínai követ értesítést kapott, hogy a kínai válasz Péterváron meglepetést keltett.

Vasuti szerencsétlenség.

Sopron, február 21. Szombathelyen túl egy kitérőnél ma reggel hat órakor a bécsi gyorsvonat összeütközött egy tehervonat mozdonyával. Az utasok közül többen jelentéktelenül megsérültek.

Tüntetés Bernstein ellen.

Páris, február 21. Henri Bernstein ellen Aprés moi című darabjának premiérje alkalmából a Théâtre Français előtt nagy tüntetés volt, a melyet — úgy látszik — ellenségei rendeztek a rikkancsok segítségével. Mikor a premiérközönség gyülekezett, az oszlopcarnokban kis rőpiratokat osztogattak. Ezeket a rőpiveken lenyomtatják Henri Bernsteinnek egy régi levelét. Még akkor irta, mikor katonaszökevényként Brüsszelben rejtőzködött. Legyalázta a francia hadsereget és a köztársasági államformát. A jámbor tüntetés nem ártott meg az Aprés moi-nak.

Kolerabacillusok

a Duna jegőben.

Bukarest, február 21. A belügyminiszterium egészségügyi osztályának vezetője utasította a rendőrséget és a kikötői hatóságokat Galacban és Brailában, hogy akadályozza meg a Duna jegének vágását. A belügyminiszterium ugyanis megvizsgáltatta ezen a környéken a Duna jegét és a bakteriologiai vizsgálat megállapította, hogy kolerabacillusok vannak benne.

Gyilkos merénylet a vasuti állomáson.

Nagyszében, február 21. Véres dráma játszódott le tegnap délben a nagyszébeni állomáson. Nagy Sándor kiségitő fékező revolverrel rálőtt Anda Lajos hivatalnokra, mikor az egy vasuti kocsin ült a fék mellett. A golyó jobbkarján találta a hivatalnokot és az elvesztve az egyensúlyt, leesett a fékről. Ekkor Nagy még egyszer lőtt, de a lövés nem talált. A zajra elősiettek a vasuti tisztviselők

és leaktarták fogni Nagyot, de a merénylő ekkor maga ellen fogta fegyverét és halántékába lőtt. Azonnal meghalt.

A fékező azért haragudott feljebbvalójára, mert ez elbocsátotta őt. Anda állapota komoly, de nem életveszélyes.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat)

Budapest, február 21.

Változatlan áron elkelt 10000 méter-mázsza buza. Minden egyéb változatlan.

A határidőzlet iránya a szilárd amerikai jegyzésekkel kapcsolatban szilárd volt, de a forgalom szűk keretben mozgott. A gabonaművek néhány fillérrel javultak és tartóitán zárultak.

Az árak 50 kilogramonként

buza ápr.	11.75—11.74.
buza máj.	11.53—11.52.
buza okt.	11.02—11.01.
rozsa ápr.	8.25—8.25.
rozsa okt.	—
zab ápr.	8.52—8.61.
tengeri máj. 1911.	5.73—5.72.

Értéktőzsde. Osztrák hitel 674.25 Magyar hitel 875.50. Négy százalékos Magyar koronajáradék 91.85.

Olcsóbb lesz a pénz. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa szerdán ülést tart Bécsben. Ezen az ülésen — mint jól értesült helyről jelenti bécsi tudósítónk — a főtanács a kamatlábat 4 és fél százalékról 4 százalékra fogja leszállítani. Az angol bank már a múlt héten leszállította a rátát és néhány nap múlva követte példáját több kontinentális bank, így a német birodalmi bank is. Az általános pénzpiac helyzete igen kedvező és az Osztrák-Magyar Bank annál könnyebben határozhatja el a rátaleszállítást, mert az utóbbi napokban a bankot aránylag igen kis mértékben vették igénybe pénzért.

A gabonapiacról. Az üzlet alapítványzata tovább is szilárd. Ha vannak is közönlenségek, azokat hamarosan pótolják s tagadhatlan, hogy a spekuláció nagyobb része lanyhulásra okot látni nem akar. A malmok készáru iránti kereslete s a határidőpiacon való vásárlása is befolyással van a coulisse elhatározására, mely eddigi szilárd felfogásával elég jelentős sikereket is ért el. — Az idegen buzákat „beözönlés” is abban maradt s a jelenlegi árnívónak még jóval kell emelkednie, hogy az importparitást tényleg el is éri. Az eddigi kismérvű idegen buzaeladások, melyek csak erőltetve létesültek, alig voltak s lehetnek befolyással. A lisztüzlet pedig javul s a hajózás megindulásával nagy mennyiségek kerülnek elszállításra. — A terméseredmény tekintetében a miniszteri becslést is tuloptimistikusnak találják s általában azt hiszik, hogy 4—5 millió métermázsával kisebb, mint ahogy azt becsülték. A buzaárakat gyengésege emelkedés szerint így nem is a gazdák tartózkodására, hanem a terméseredmény gyengébb voltára volna visszavezethető. Lehet, hogy kedvező áttelelés esetén — amit azonban kétségbe vonni hajlandók — a kínálat meg fog javulni, de kérdés, vajjon ez képes lesz a fennálló árnívót is jelentékenyebben befolyásolni. Míg az importparitás teljes mérvben elérve nem lesz s az idegen buza erősebben ide nem gravitálhat, addig ez, úgy látszik, nem is várható.

Még mindig nincs petróleumkartel. A petróleumkartel érdekében megindított tárgyalások még mindig nem vezettek eredményre.

Tegnap a magyar petróleumfinomítók tartottak többórás tanácskozást, de megegyezést nem sikerült létrehozniok, különösen azért, mert egy nagy magyar petróleumfinomító nem akar csatlakozni a kartelhez. A tanácskozásokot holnap folytatják, de kevés reménységgel, mert még az osztrák finomítók között sincsen megegyezés és két galíciai petróleumfinomító egyáltalán nem akar belépni a kartelbe.

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Az is jól bírta magát.

Még világosan emlékszik reá, hogy mikor a katonaságból hazaszabadult, sok mindenféle értékes dolgot hozott magával, gyűrűt, órát, tajtékpipát, amelyeket csak gazdag úri házaknál látható, bizonyos tehát hogy gazdag volt és ellenségei által jutott tönkre.

És őt is tönkre akarja tenni ellensége.

— De nem! — kiáltá föl erre magában és kezei ökölre szorultak össze és arca vadon elszántásra torzult el.

— Nem az! Ő nem bizakodik el! Ő nem fog várni a bosszúval, míg teste elgöngyöl, míg karjában elszárad az erő, míg ellenségei őt megrontják.

Az öreg Puczér tanulság arra, hogy ő mihez tartsa magát; intés, hogy mi tévő legyen és ő nem engedi kárba veszni ez intés.

Isten küldöttének tekintette ez embert, aki rendelve van, hogy intézője legyen az ő sorsának és intője, tanácsadója, életének változásos perceiben.

Csak most tekintett hátra, ha nem jön-e utána.

Mindaddig nem értette ezt tenni. Félt, hogy mihelyt hátra fordítja a fejét, csak azon veszi észre magát, hogy megint ott van mellette, az utfélen, vagy tán a kocsin és azokról kezd vele beszélni, amiről éppen gondolkodik.

És amint így a beláthatatlan térségen elvágatott, egyre fülébe csendültek Puczér végzetes szavai és úgy tetszett neki, mintha e végzetes szavak a levegőben rengenének körülötte, folytonosan tuszkolva s ingerkedve vele.

A sűrű köd kissé főbb huzódott és imitt-amott egy-egy bágyadt napsugár is tévedt már alá a földre, de azért így is jól esett az a mezők madarainak.

Az ut melletti partokon hollók és varjak gunnyasztottak, aláeresztett szárnyakkal és széjjelbontott tollakkal, kényelmes lomhaságban a bágyadt sugarakon sütkérezve.

Kupecznek nagy kedve telt abban, hogy ostorával közéjük cserdítetett a madaraknak; de ezek csak egy kicsit rebbentek föl, aztán rekedt károgással ismét aláereszkedtek és Kupecznek úgy tetszett, mintha a hollók és varjak károgása azt kiáltaná feléje, hogy: vágj! vágj!

Még nagyobb kedvvel csapott tehát közbük és mikor véletlenül egynek fejéhez talált legyinteni, hogy élet nélkül rogyott le a kocsi elé, Kupecz hangosan fölkapagott örömeiben. — Ugy lesz jó! Oda kell sujtani, ahol legjobban fáj — mondá magában és még vigabban cserdített majd a lovak közé, majd a hollók és varjak közé, s melyek egyre károgták fülébe: Vágj! vágj! —

XI.

Igy ért Kupecz Mihály Mogyoródra, Hámos koma udvarába.

Ott azonban sajtóságos fogadtatás várta.

Az udvaron senki sem volt, aki fogadhatta volna, hanem annál többen lehettek a ház alján, mert onnan nagy hahota hallatszott. Kupecznek rosszul esett e nagy vigás, melynek még okát sem tudta.

Leszállt a kocsirol és a nélkül, hogy a lovakat kifogta volna, követte az irányt, a merről a hahota elhallatszott hozzá.

És haj, nagy munkára érkezett épen.

Hámos uram házában disznót öltek és aki csak egyszer volt jelen az efféle mulatságnál, szó nélkül elhiszi, ha azt mondjuk, hogy Sztupa Mihály uram szívesen látott vendég vala most e háznál.

A házalj közepén, nagy öblös teknőben két oldalas nyújtzkodott, mellette áll Hámos gazda, felgyürközött ingujjakkal és hosszú, fehér köténnyel derekán átkötte, de a melyeknek egyik csücske korca van dugva és épen azzal van elfoglalva, hogy az oldalasokról a zsíros részeket lefejtse.

Körülötte pedig több ember áll, ki szomszéd, ki atyafi és buzgó készséggel segít hozzá, aki miben tud.

Az egyik a végét fogja az oldalasnak, a másik meg megtámasztja, hogy Hámos gazdának jobban essék keze ügyéhez; a harmadik meg csak úgy belefogódzott a teknőbe, mintha ő is lendítene valamit a dolgon, voltaképen pedig csak azért vannak itt jelen, hogy Hámos gazda kezefogását láthassák; hátha eltanulják tőle az ő ügyes fogásait, kivéven az egyiket, egy göndör haju, nyurga legényt, ki örökkéig Hámos gazda körül lábalkodik, pedig ugyancsak örökkéig a tulfelül álló Trézsi körül jár a szeme, amit Hámos gazda minden nagy elfoglaltsága mellett jól látott ugyan, de a világot nem venne észre.

De van is mit bámulni Hámos gazda ügyességén a szalonnafejtésre nézve.

Olyan rendeket hasít, mintha kasza volna a kezében és olyan mélyen vágódik a kés a szalonnába, mintha csak borotvával vágná és mégis egy mákszemnyi kis hus sem szalad közéje.

Csupa merő fehér a belseje, mint az ujonnan hullott hó.

Azt bámulják a körülötte álló emberek; és ezt szeretnék tőle eltanulni.

Kissé odább tőle meg Panna asszony áll egy jókora vágóú előtt; és körülötte a fazekak, lábasok és tepsik megszámlálhatatlan sokasága, kicsinyek nagyok és mégnagyobbak, amelyekbe az aprólékot rakja, nagy bölcsen különválasztja azokat az ő rendelkezésük és mineműségük szerint; mert miként a hozzáértő gazdaszonyoktól nem egyszer hallottam, oly nagy mesterséggel jár az efféle foglalatosság, hogy a férfi megtanulni sem bírta.

Oldalt édes anyjához pedig Trézsi leánya állt, olyan hurkatölőgetővel kezében, hogy szükség esetére vizipuskának lehetne használni. Ezen vizipuskafélével Trézsi nagy elvörösödött képpel a disznónak arra való belső részeit ugyancsak föllegei és a világot sem vetne egyenes tekintet arra a göndörhaju nyurga legényre, aki egyre dévajkodik a nagy teknő körül, hogy a felgyülekezett társaság majd megpukkadt nevetésben és maga Hámos gazda is olykor-olykor el-elmosolyodik egyet rajta, akárhogy erőlteti is arcát azon komolyságra, melyet jelenlegi foglalkozása méltán követel, azért mégis csak elmosolyogja magát, és a leány is elmosolyogja magát, de csak kevésbé és nézni is csak lopva és fél szemmel néz a legény felé egy szikrányit, nehogy a legény valamiképp még azon gondolatra is vetemedjék, hogy jó szívvel van hozzá, a minthogy valóban úgy is van.

De Trézsi lelke hamis egy lányka ám és még kéretni akarja magát arra, amit a maga jószántából is szívből megkíván.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÖSCH DEZSŐ

Alapított 1901-ben.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája, Papirkereskedése
fényképészeti szaküzlete

DEBRECZEN, Piacz-utca 12. (Stenczinger-ház.)

Telefon
330.

Elvállal és készít :

napi és hetilapokat, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat, röpcédulákat és falragaszokat; üzleti könyveket, számlákat, cégnyomású levélpapir- és borítékokat, körleveleket, táblázatokat, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és báli meghívókat, naptárakat, egyesületi és ügyvédi nyomtatványokat, táncrendeket, névjegyeket, vignettákat stb. stb. nyomtatványokat izléses kivitelben, pontos időre és **a legjutányosabb árszámítás mellett.**

DEBRECZEN ÉS ESTI HIRLAP

politikai napilapok kiadóhivatala.

Hirdetések a legjutányosabb árszámítás mellett
 Telefon 330. vételnek fel. Telefon 330.

Raktáron tart :

Hazai gyártmányú irodai papirokat, iskolai füzeteket, körzőket, vonalzókat, rajztömböket, rajzpapirokat; fekete-, anthracen-, másoló- és színes tintákat, fekete és különféle színű irónokat; töltőtollakat; tollszárazakat, tollhegyeket, closettpapirokat, papirlemezeket, iskolai táskákat, festőmintákat, emlékkönyveket, képes- és mesekönyveket, fénykép- és levelezőlap-albumokat, gomb- és tubus festékeket; helybeli lát képes- és genre Levelező-lapokat.

Legújabb divatu

Levélpapirok

10/10, 15/15, 25/25, 50/50-es csomagolásban és dobozokban **bámulatos olcsó árakban.**

Üzleti könyvek, számla-tartók, másoló-könyvek

Elismert legolcsóbb beszerzési forrás!

Fényképező gépek,

fényérzékeny papirok és lemezek, előhívók, aranyfürdők

és egyéb fényképészeti szerek és cikkek.

Amateur-kartonok

nagy választékban.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű báli bőrkeztűk, hosszú selyem keztűk, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRERT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

GYERMEK, NŐI ÉS FÉRFI HARISNYÁK lábszárvédők, keztűk, trikó alsó ruhák le-szállított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piac-utca 9. 1)

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti ujdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauzcióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10. Prospektusok ingyen.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2.40, mézédés szilvalekvárnak 1.—, papírhéjú dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papírost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papíruzetében Piac-utca 12.

2732/1911.

Tenyészbika árverés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező törzsgulyából eladásra kijelölt tenyész bikáknak a folyó 1911. év február havi országos pótállatvásárban nyilvános árverésen eladása rendeltetésén el, értesítetnek a venni szándékozók, hogy ezen árverés **1911. évi február hó 27-én délelőtt 9 órakor** az országos baromvásártéren fog megtartatni.

Az elárverezendő bikák előzőleg a város epreskerti telepén megtekintethetők.

Debreczen, 1911. február hó. 20.

A városi tanács.

TELEFON 691.

TELEFON 691.

Kiváló ujdonságok

Báli és Estélyi cipőkben

már megérkeztek.

Chic báli cipő K 3.—tól. Kiválóan elegáns csattos cipő 4.80-tól.

Legnagyobb választék mindennemű cipőárúban olcsó és a cipőtalpába vésett szabott gyári árban.

Főraktár: **Debrecen Piac u 48., Szent-Anna-u. sarkán.**

120 saját elárusító telepek a monarchia nagyobb városaiban.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőlkötésében **felülmulthatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob és zsárában** szenvedők, végül **fagyás okozta és égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testtővő háziszser.**

Kapható városunkban a következő czegeknél: STEINER MANÓ gyógyszerésznél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS MÁYER JENŐ és BÉLA, MIHALOVITS JENŐ, STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál. Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerésztárában.

1-20, 2- és 2-50 keronás üvegekben.

Készítik: **Dr. Borovszky R. orvos** és **Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.**

Egy nagyobb iparvállalat

1911. május 1-ére, a főtéren, vagy a főtérhez közel,

megfelelő helyiséget

keres. — A helyiség álljon földszinti 2 nagy szobából (6×6m.) esetleg megfelelő nagyságu, világos raktárhelyiségből, és 3 kisebb szobából.

Esetleg kisebb ház összes helyiségeit bére veszi.

Cim a kiadóhivatalban.

Főügynököt

csak elsőrangú erőt, aki nagy összeköttetésekkel rendelkezik,

keres

elsőrangú tűz- és betöréstartosító társaság.

Ajánlatok: „Rátermett” jelígevel e lap kiadóhivatalába intézendők. Ugyanoda és ugyanezen jelíge alatt ajánkozhatnak a tűz- és betöréstartosítási üzletszerzésben jártas és állandó állás betöltésére alkalmas üzletszerzők is.